

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Pomoč zaradi pomanjkanja krme.

Škoda, ki jo je prizadela letošnja suša našim gospodarjem, je silno velika in treba nam je izdatne pomoči, da se odvrne usodni udarec, ki čaka našo živinorejo in z njo vred vse naše gospodarstvo. V tej stiski nam mora pomagati pred vsem država, pomagati si moramo pa tudi sami, kolikor je v naši moči. Prvi koraki za državno pomoč so se že storili, kajti na Dunaju so zborovali pod predsedstvom poljedelskega ministra razni odposlanci prizadetih dežel, ki so opozarjali vlado na pretečo gospodarsko nevarnost in jo prosili pomoči. Našo deželo je pri tem zborovanju uspešno zastopal državni in deželni poslanec g. F. Povše, ki je v živih besedah opisaval pomanjkanje, ki je nastalo vsled nenavadne letošnje suše. Nujno je priporočal, da kmetijsko ministrstvo takoj nakupi krmo po deželah, ki so imele dobro košnjo in naj jo razdeli po nižani ceni med prizadete živinorejce. Na ta način se bo najlažje ustavilo razprodajanje živine, ki v sedanji sili nima nobene cene in tudi ne kupcev. Dosti sena bi se lahko dobilo v Galiciji, na Tirolskem, Gor. Avstrijskem, Solnograškem in deloma tudi na Češkem. To seno bi se moralo po primerno nizki ceni prodajati, ki naj bi znašala na mestu oddaje k večjemu 6 K. Kar bi morala država več plačati za seno in kolikor bi jo stali prevozni stroški, vse to bi morala ona trpeti in izdati kot državno podporo. Gotovo je, da bo ta način državne podpore največ vreden in da bo največ zalegel naši živinoreji, kajti nič ni slabšega in za obstanek gospodarstva hujšega, kakor če se mora živina v sili in za slepo ceno prodajati, pozneje pa zopet za drago ceno nakupovati, da se popolni njeno število.

Ako nam hoče država na ta način pomagati, potem je treba, da storimo tudi mi svojo dolžnost. Županstva imajo nalogo, popisati in dokazati okrajnim glavarstvom, koliko manjka krme. Naša dolžnost pa je, da to županstvom naznanimo in da naznanimo tudi množino krme, katero želimo kupiti po nižani ceni. Vsak gospodar naj tedaj dobro preudari, koliko mu kaže živine odprodati in koliko mu kaže krme nakupiti, da bo preživel do prihodnje pomladi živino, ki je neobhodno potrebna za gospodarstvo. Kjer se županstvo noče poprijeti potrebnega dela za nakup krme, tam naj se prizadeti gospodarji sami zavzamejo za to in naj prisilijo županstvo, do stori potrebne korake.

Na vsak način je pa gledati, da ne pridemo ob potrebno živino, in ako se imamo tudi zadolžiti in potrebni denar za nakup krme na posodo vzeti, kajti nič ni slabšega za gospodarstvo kakor to, če moramo živino zaradi pomanjkanja krme po slepi ceni prodajati, drugo leto pa za drag denar nazaj kupovati.

Velika škoda preti pa tudi naši prašičjereji, ker se bo vsled suše pridelalo veliko manj krompirja in drugega korenstva, ki daje po zimi glavni živež našim prašičem.

Skrbimo zaradi tega tudi sami, da se preteča nevarnost kolikor mogoče odvrne, saj je lastna pomoč največ vredna v takih slučajih. Glejmo, da s strniščno setvijo popravimo, kar se da popraviti in da porabimo za krmo vse, kar se da v to porabiti. Slamo bo treba letos dobro shraniti in varčno rabiti. Zrezati bo kazalo vso za krmo in zabeliti jo bo treba z močnejšimi krmili, da bo bolj tečna in prikladna za živino. Poleg ajde, ki nam bo letos lahko s svojo slamo pomagala, sejmo tudi dosti repe za prašiče in zelene turščice. Pazimo prav posebno na to, da smo varčni s pridelano krmo in izkoriščajmo jesensko pašo, dokler se bo dalo. Kjer je dobiti količkaj paše, naj se živina pase. To velja posebno po košenicah, kjer itak ni pričakovati nobene otave. Velja pa tudi za gozdno pašo. Skrbimo tedaj na vse strani, da se zmanjša udarec, ki preti naši živinoreji.

—r—

Prepeljavanje čebel na ajdino pašo.

Vpeljavanje tujih čebel na ajdino pašo je v obče dovoljeno. Ta postava, ki velja za celo Avstrijo, je še iz časa cesarice Marije Terezije.

Ne da se pa tajiti, da lahko nastanejo iz takega vpeljavanja tujih čebel nepravilne za domačo čebelorejo. Pogostoma se zgodi, da tuje čebele oropajo domače ali pa jim škodujejo s tem, da jim prikrajšajo potrebno pašo.

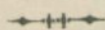
Pri občnem zboru kmetijske podružnice novomeške se je letos razpravljalo o tem vprašanju in se je sprejel predlog, da se kočevskim čebelam zabrani pašo po tukajšnjih občinah. Taka zabranitev je seveda vsled državnega zakona, ki ga imamo, izključena, ali kar se lahko zgodi, je to, da se tudi pri nas na Kranjskem sklene čebelarski red, kakor ga imajo po drugih deželah, in da s pomočjo takega deželnega zakona skrbimo za primerno uredbo čebelne paše.

Sedaj je našim gospodarjem na prosto voljo dano, ali sprejmejo čebele na pašo ali ne. Dosti je, da se pogodita lastnik čebel in posestnik, ki hoče sprejeti čebele na pašo. Ali so pa tuje čebele postavljene v zadostni daljavi od domačih čebel, na to se ne gleda. Ravno tako pa tudi na to ne, ali je za tuje čebele dosti paše ali ne. Vse to pa je lahko škodljivo za domačo čebelorejo. Po drugih deželah je v tem oziru bolj skrbljivo. Tam so za prepeljavanje čebel na ajdino pašo posebna zakonska določila, ki predpisujejo, kako daleč se morajo postaviti tuje čebele od domačih panjev. Na Koroškem in na Goriškem predpisuje deželni zakon, da se morajo tuje čebele tako postaviti, da so od domačih čebel po 1200 metrov oddaljene. Tam se mora vsako sprejemanje čebel iz druge

občine pravočasno naznaniti županstvu, ki lahko dovoli, da se čebele tudi za eno tretjino bližje postavijo, ako se ni bati nobene škode za domače čebele in ako to dovolijo domači čebelarji. Zakon pa daje županstvu tudi pravico, da lahko prepovedo vpeljavanje čebel v svojo občino in sicer v tem slučaju, ako se obeta slaba ajdina letina ali pa, ako bi bila s tem preveč oškodovana domača čebeloreja. Pa še več! Županstvo ima tudi pravico, da odstrani, ako treba, čebele tudi pozneje med pašo in sicer v tem slučaju, ako paše zmanjka in ako se je bati, da bi vsled tega preveč trpela domača čebeloreja.

Tudi pri nas bi se moralo kaj ukreniti glede vpeljavanja tujih čebel na pašo. Nekateri naši kraji dajejo sploh premalo ajdine paše za tuje čebele, ker je še za domače čebele manjka. V take kraje bi se ne smele čebele vpeljovati in bi se morali domači čebelarji za to pobrigati. Drugod pa kaže prepeljavanje čebel na pašo podobno urediti kakor vidimo na Koroškem in Goriškem. Pred vsem naj se varuje domača čebeloreja!

—r—

Politični pregled.

Državna zbornica zborovala bode le še ta teden, potem pa gredo poslanci na počitnice. Sedaj je vlada predložila še obširen dnevni red, da se reši še pred počitnicami, kar pa hočejo preprečiti razni poslanci z nujnimi predlogi; zlasti se branijo nekateri povišanja naklade na žganje, ki radi tega pred jesenjo ne pride na vrsto. — Državni zbor je 6. t. m. enoglasno sprejel nujnost predloga o starostnem zavarovanju ter pričel o njem takoj razpravljati.

Dne 8. t. m. pričelo je delovati novoustanovljeno ministrstvo javnih del.

Hrvaškega bana barona Raucha imenoval je cesar na priporočilo ogrskega ministrskega predsednika za svojega tajnega svetnika. Bog si ga vedi, kako uslugo, seveda na škodo Hrvatov, je moral Rauch storiti za to Madžarom.

Iz Sarajeva je izgnala bosanska vlada znanega vseučiliškega profesorja belgrajskega dr. Milana Pavloviča, kateri je baje posredoval med belgrajskim konakom in bosanskimi nezadovoljnimi. Povzročil je tudi znani dve veliki deputaciji bosanskih mahomedanov v ogrskem deželnem zboru. Bosanska vlada namerava pa še izgnati iz Bosne več drugih agitatorjev za veliko srbsko propagando.

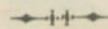
Mulej Hafid, stari vladar Maroke dosegel je s svojo armado tako lepe uspehe, da mu je zmaga skoro gotova. Kakor hitro ga velevlasti priznajo za edinega in pravega maroškega sultana, bodo tudi razmere v deželi kmalu urejene. Njegov zunanji minister pisal je zato velevlastim, da je došel Mulej Hafid v Fez in prosi, da ga priznajo za pravega maroškega sultana. Pisma izročili so poslaniki vže svojim vladam.

Perzijski šah uspešno nadaljuje krotenje svojih sovražnikov, najuglednejše osebe stopile so na njegovo stran, tako da njegova stranka vedno raste. Tako je pristopil k njemu Hazi Ibrahim s 300 konjeniki, Maz Džimayl in poveljnik nekega zbora prostovoljcev. Šhajališča in vse lokale endžumenov zaprle so šahove čete. Šah izda manifest, ki bo spremenil volivni zakon ter ustanovi nekako zbornico, sestavljeno iz samih perzijskih duhovnikov in posestnikov.

Italijani imajo sedaj vaje v Jakinu, kojih namen je, proučiti, kako se da ubraniti dolinje gornje Tibere pred

sovražnikom, ki se je izkrcał na jadranski obali, koja nima nobenih brodočnih opirališč. Gre se za to, da se prouči, kakšnega pomena je jakinsko pristanišče, katero so pred leti jeli razorožiti, dočim ga sedaj zopet popravljajo, češ, da je dobro opirališče za brodovje.

Ruska duma je dovolila 4,200.000 rubljev za nove bojne ladije.

LISTEK.

Zgradba nove župne cerkve v Prečni.

X.

Splošna veselost je nastala po fari in srčnost nam je porastla. Zares radi so vozili drva in opeko dobri gospodarji. Vožnja drv pa ni tako lahka, kakor bi si kdo mislil. — Drva so neosušena, težka, pot pa največ prav nerodna, po nekod blatna, skoraj povsod kotajnasta, po klancu pa strma. Vasi na zapadni strani Prečne do Dol. Straže so vozile drva — so bolj vajeni te poti, posebno Dol. Straža in Podgora, ki vozita tudi drva skoraj vsem drugim opekarnam; drugi imajo pa v gori vinograde, hosto, drva, zato so mnogokrat na tem potu. Tudi gospodarji s Cegelnice, Kala in Suhora so večinoma vozili drva. — Če pripomnim, da so v treh letih zvozili 1800 kub. metrov drv zastonj, in če računamo male vozove po jeden meter, večje po poldrugi meter, in še večje po dva metra, lahko umemo, da je šlo do 1500 voz in še več čez goro samo drv za opekarno. Pa opekarna je kakor apnenica, kar naprej mora goreti, ko se ogenj začne, drugače se pa vsa opeka pokvari, ako bi ogenj prenehal. Pa hvala Bogu in pridnim gospodarjem! pri nobeni peči nam drv ni zmanjkalo, pa vselej so ostala — dasiravno je kateri dan dežilo kakor bi iz škafa vlival vodo. — Jedenkrat so Stražani in Podgorci pripeljali v takem naliivu, da so se mi smilili ljudje in živina, drugi pot pa Založani in Češčani še v večjem, tretjič Prečenci in Ločani in Selani. — Lepo je pa bilo, da se niso pri tem možakarji jezili, prav modro potpeli, pa tudi kako šaljivo zbili, dasiravno so bili premočeni do kože. — Vsa ta vožnja se je vršila največ v poletnem času, ko ima kmetovalec itak dela s košnjo, žetvijo, setvo in mlačbo. — Dobra srca! Bog Vas blagoslovi!

Vožnja opeke. — Opekarna, katero smo imeli v najemu, je oddaljena pičle pol ure od farne cerkve. Opeko je treba sproti umikati in jo speljavati na stavbišče ter jo lepo skupaj zložiti. Ker je imel zapadni del župnije mnogo vožnje z drvi, je njen vzhodni del na kamniško stran vozil in skladał opeko. Marsikdo si bo mislil, ta vožnja ni bila težavna, ker je kratka poti To je res, pa še močno v ravnini je in po sencu se je vozilo tu n tam. Pa če se v poštev vzamejo vroči in najtoplejši poletenski dnevi, trajno suho in pekoče vreme, potem pa ogromna množina opeke, sežgali smo namreč vsako leto sedem peči po 34.000 komadov opeke, potem pa še neprijetno delo, opeko nakladati in izkladati; opeka je namreč ostra, kdor jo je en cel dan prijemal, je imel v večer krvave, pekoče žulje na prstih, bodisi voznik ali delavec. — Mislimo si, da je prišel voznik vroč poleten dan jedno uro daleč od župne cerkve, potem pa tri-, štiri- ali tudi petkrat zapeljal po 200, 300, malokdaj seveda 400 komadov opeke — da mu je bilo vroče cel dan in si je zbrusil prste, ki so ga boleli potem še par dni doma, katerega pa tudi cel teden. — Tudi živina, posebno volovska, se je potila, dihtela, vpehala se, marsikaterikrat je vozila žejna in lačna in trudna, opešana prišla v večer domu tako, da je tudi par dni minulo, preden se je odpočila in se nakrmila. Nad tisoč voz opeke je bilo treba vsako leto speljati, tedaj v treh letih 3000 voz. — Pohvaliti pa moram tudi te gospodarje in voznike, da so dosti radi vozili, nekateri prav radi, da celo v najnujnem delu v žetvi in ajdovi setvi niso izostali. Da so pa več in lažje vozili, so marsikateri o polnoči ali kmalu potem z doma odrinili, in tako vso noč žrtvovali za cerkev, ker so pred polnočjo pa živino krmili in vozove prirejali. Ti pridni možje in vozniki so dostikrat v nočni tihoti s težkimi vozmi privozili v Prečno; ob dveh ali treh zjutraj me je zbudil ropot koles in glasen žvenket opeke in njihov ponosni bič. Vstal sem ter jih prijazno pozdravil in kar skoz okno iz župnišča pokazal, kam naj skladajo opeko. Drugi so zopet prišli pozneje dopoldne in so prebili najhujšo poldansko vročino, zopet drugi so prihitali popoldne in so hladni večerni čas do konca izrabili, tako smo marsikaterikrat po dnevu in po noči vozili;

nekateri dan je bilo 15—20 voznikov — in enkrat smo eno peč v treh dneh do zadnjega komadiča zvozili; zadnji voznik ni imel kaj naložiti.

Sem in tje se je pa vršila ta vožnja tudi počasneje. Pa smo si znali tudi tukaj pomagati. Tiste pridne gospodarje, ki so vozili drva k opekarni, sem prijazno poprosil, naj tudi nazaj grede kaj opeke pripeljejo, pa so to drage volje brez godrnjanja storili, in še nazadnje šaljivo pripomnili: „No, zdaj imamo pa dvojen zaslužek.“ Brez dvoma ga jim bo Bog plačal najvišje. — Nasproti so pa tudi vozniki opeke katerikrat s potoma vračajoči se k opekarni iz Prečne drv pritirali; tako so jeden drugemu složno pomagali in moško zvozili drva in opeko za božji dar.

Skladanje opeke. — To veliko množino opeke je treba lepo spraviti v red, jo zložiti. — Vso opeko, ki smo jo zvozili k fari, smo zložili v dva velikanska kupa — do pet, tudi do šest metrov visoko na jednom koncu. — Začeli smo to delo z otroci, nekaj časa je šlo dobro, pa mali delavčki so se kmalu naveličali; privzeli smo odraščene onih hiš, ki nimajo vožne živine — posebno mnogo jih je bilo treba, kadar je šla opeka na vrh kupa, ko smo ga dopolnjevali. V začetku par ur je to delo prijetno, če je opravljáš vztrajno, pa postane nadležno, ker ti prste zdrgne in rani, da kri solzi iz otisnjenih žuljev. Pa tudi vročina je bila v solčnih dnevih neznosna, ko se je velik kup opeke od solnca razbelil, je skoraj delavcem slabo prihajalo, večkrat smo morali se opoldne oddahnuti v senci, sicer bi ne zdržali na delu cel dan. Kadar je bilo voznikov mnogo, je bilo tudi teh skladačev treba, večkrat smo pripravili šolske otroke pred in po šoli; posebno kadar smo visoko skladali, ker otroci grede radi na višavo, pa so tudi gibčni in urni, pa lahki; seveda je bilo treba strogo paziti, da se kje ne ponesrečijo.

Streha na opeki. — Radi jesenskih nalivov in zimskega mraza je treba opeko pokriti. Pa kako? Izumili smo si poseben način. Franc Trpinc s Suhora se je privadil opeko tako skladati v vrhu, da je iz nje naredil late, potem jo je pokrtil s strešno opeko tako dobro, da ni nikjer v njo zatekalo. Temu možu, ki je tudi sicer mnogo storil za cerkev, gre toliko bolj zahvala, ker je to sitno delo zvršil brezplačno, dasiravno je zmudil mnogo dni časa.

Darovali so: Potočar Franc 100 kron več, kakor je obljubil — za † sina Jožefa Potočar 6 K. Mesojeđić Anton 1 K. Plut Marija 5 K. Zbirka po Ani Finks s Toplic 5 K 61 h. Polak Fr. 1 K. Veleč. g. kapelan Štefan Trškan 13 K 72 h — s tem dopolnil nad 100 K. Plut Jernej 1 K. Tomič Martin 5 K. Burkat Anton 3 K. Rifelj Jožef 2 K. P. n. blag. gospodične učiteljice Marica Barle in Angela Zurec po 2 K. Pleterski Janez 2 K. Marija K. 1 K 10 h. Veleč. g. župnik Prijatelj Jernej vnovič 5 K. P. n. preč. g. župnik Valentin Bergant 20 K. Drenik Neža 2 K. — Bog blagoslovi mnogotero! (Dalje sledi.)

Piše se nam:

Iz Šent Jerneja. — Stolp farne cerkve bo kmalo zgotovljen; dela in krije ga izvrstni mojster g. Anton Belec iz Šent Vida nad Ljubljano. Tako lepega dela in stavbe ne bo kmalu kje v okolici videti, kakor bo ta krasni stolp, ko ga še pobarva s krodilsko barvo podobno škalicami. Ni čuda, da zna ta gospod mojster taka dela lepo narediti, ko je že veliko popotoval, in bil daleč po svetu ter ogledal stavbe v Parizu, Londonu, Dunaju, Rimu, Lurdu in drugih znamenitih krajih. Vsa čast takemu gospodu.

Na god sv. apostolov Petra in Pavla je proslavljala tukajšnja župnija lurski jubilej s sledečim sporedom: Dne 27. junija popoldne postavili so mladeniči „Katol. slov. bralnega in izobraževalnega društva“ jubilejni mlaj na trgu pred kapelico, ki je dar preč. gg. oo. Kartuzijanov. — Dne 28. junija zvečer ob „Ave Mariji“ bilo je slovesno zvonjenje pri župni cerkvi in vseh podružnicah. Zažigali so se kresovi in rakete. Ob razsvetljavi Šent Jerneja vršila se je bakljada požarne brambe in „mladih vojakov“. Dne 29. junija zjutraj prvo sv. obhajilo skupno z Marijino družbo in primernim govorom. Popoldne ob polu dveh sprejem sosednih izobraževalnih društev in Marijinih družb na trgu pred renovirano kapelo, katero je učitelj g. Franc Zagorc od znotraj in od zunaj prav okusno mojstersko naslikal in olepšal.

Ob dveh v župni cerkvi pozdrav došlim in slavnostni govor. Izprevod bratovščin, Marijinih družb, „mladih vojakov“, katerih je bilo nad 300, in ozaljšanih deklet tudi nad 300 z zastavicami iz župne cerkve na Rakovnik k skalni studencem

blizu samostana oo. Kartuzijanov v Pleterjih. Med potjo so se pele lurske litanije. Lursko Gospo, starodaven kip, dar oo. Kartuzijanov, nesli so mladi udje bral. izobraževalnega društva k skalni nad studencem. Pri skalni duplini se je igralo prvo dejanje lurske pastarice, pri Bernardkini „Ave Marija“ se je lurska Gospa slovesno postavila v duplino. — „Mladi vojaki“ napravili so častno stražo Mariji in defilirali. Mešani zbor pa je pel lursko romarsko. Na travniku pod studencem so nastopili mladeniči „Katol. slov. bral. in izobraž. društva“ in dekleta Marijine družbe z deklamacijo „Lurski jubilej“, „Brezmadežni“ itd., in petjem „Slava Brezmadežni. Parmova igra in koračnica „Mladi vojaki“ ter „Zeleni Jurij“, posnet po belokranjski skupini, skrbela sta za primerno zabavo med sviranjem na diplje. — Od preč. gg. oo. Kartuzijanov bilo je pogoščenih nad 500 otrok s kruhom, črešnjami in vinom.

Napovedana bakljada na čast Brezmadežni devici v nedeljo večer je nad vse pričakovanje sijajno uspeła. Udeležili sta se je požarna bramba iz Šent Jerneja in Orehovice korporativno. Bilo je videti kot morje luči in lampijončkov! Vse hiše so bile krasno razsvetljene. Ta bakljada bila je kaj izvanrednega in imponantnega. Imponirali so posebno „mladi vojaki“ v uniformah in s trobentami. — Zaključila se je bakljada na prostornem pašniku, kjer so lepe rakete švigale v zrak in vrli pevci izborno peli v občno veselje in zadovoljnost. Na to se je ljudstvo mirno razšlo in gledalo krasno razsvetljavo po hišah in v farnem stolpu.

Tebi pa „Lurska Mati Božja v Rakovnikih pri Vrbovcu, župnije Šent Jernej, vso čast in slavo! Ave!

Domače vesti.

(Novo mašo) bode bral v Gradcu dne 20. julija čast. g. Alojzij Plantarič, iz družbe čč. oo. lazaristov, rojen v Gabri-jelah pri Tržišču. Vsled pravil te družbe ne more to redko slavnost v domačem kraju obhajati.

(Deželni glavar Šuklje) in deželni stavbeni svétnik Klinar ogledala sta si pretečene dni Suho Krajino in nje slabe ceste, da se tudi za te, dosedaj jako zanemarjene kraje kaj stori.

(Premeščen je) profesor na drž. gimnaziji v Novem mestu g. Alojzij Virbnik na II. drž. gimnazijo v Ljubljano.

(Iz državne službe.) Deželnovladni koncipist g. Henrik Steska v Krškem je prideljen okrajnemu glavarstvu v Kranju, g. dr. L. Pitamic v Ljubljani pa okr. glavarstvu v Krškem.

(Imenovan je) pisarniški oficijal g. Karol Supančič v Radečah pri Zid. mostu za pisarniškega višjega oficijala v Šmarji pri Jelšah na Štajerskem. — Sodni kancelist g. Alojzij Stepec v Črnomlju imenovan je pisarniškim oficijalom.

(Premembe pri fin. uradnikih.) Premeščeni so: Davčni oficijal g. Hinko Peternel iz Trebnja v Krško in davčni oficijal g. Ivan Oswald iz Kočevja v Idrijo. Novoimenovani davčni oficijal g. Franc Gostiša prideljen je davčnemu uradu v Trebnjem. Davčni oskrbnik g. Josip Cerk v Žužemberku stopil je v stalni, in davčni oficijal g. Teodor Žnidaršič v Krškem v začasni pokoj.

(Učiteljske premembe.) Suplent na deški ljudski šoli v Kočevju g. Josip Rom postal je provizoričen učitelj ravnotam.

(Umrli) je dne 4. julija v Trebnjem trgovec Jakob Petrovčič po daljšem bolehanju. N. v. m. p.!

(Umrli) je dne 12. t. m. v Toplicah pri Novem mestu zasebnik g. Franc Klemenčič v 30. letu svoje dōbe. Pokojnik prehladil se je še kot kadet tako močno, da je na tem bolehal celih devet let, ne da bi zamogel zapustiti postelj, na kojoj ga je nemila osoda prikovala ter prestal v tem času še več drugih bolezní. Truplo rajnika prepeljalo se je dne 14. t. m. v Novo mesto ter ob obili udeležbi občinstva položilo tu k večnemu počitku. Dal mu Bog večni pokoj! Vsem častitim sorodnikom naše sožalje!

(Društvu za otroškovarstvo in mladinsko skrb) v Novem mestu pristopili so kot ustanovniki p. n. gg.: Ahazhizh dr. Viktor, c. kr. sodni tajnik, Rudolfovo; Ahazhizh Sidonija, c. kr. sodnega tajnika soproga; Elbert, dr. Seb., prošt, Rudolfovo; Gandini Vajkart, c. kr. deželne sodnije svétnik, Rudolfovo; Gerdešič Josip, c. kr. dvorni svétnik, Rudolfovo; Jakše Ivan, posestnik in gostilničar, Rudolfovo; Kavčič dr. Jakob, c. kr. predsednik okrožnega sodišča, Rudolfovo; Klinc Anton, posestnik, Gorenje Polje; Pauser Adolf, posestnik, Rudolfovo; Pöll Anton plem. Föhrenau, c. kr. podpolkovnik v p., Rudolfovo; občina Poljane (Pöllandl); Rechbach Viljem baron, c. kr. okrajni glavar, Rudolfovo; Schegula dr. Jakob, odvetnik, Rudolfovo.

(Za pogorelce) v Tihaboju in Brinje-Lukovec v novomeškem okraju podaril je presvitli cesar 1000 K.

(Državne podpore) prejele so na Dolenjskem sledeče obrtno-nadaljevalne šole: Krško 570, Metlika 640, Ribnica 600, Novomesto 710 in Šmartno pri Litiji 650 K.

(Novi odbor) možke podružnice v Novem mestu. Na občenem zboru dne 8. julija je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik J. Krajec, namestnik kanonik A. Žlogar; tajnik E. Kastelic, namestnik D. Majcen; blagajnik I. Maselj, namestnik Josip Ogoreutz. Prof. Majcen je prišel namesto prof. Reisner-ja, ki odhaja, ves ostali odbor pa je isti kot je bil lansko leto.

(Za Ciril-Methodovo družbo.) I.) Kronske darove za junij in julij po kroni na mesec so plačali gg. dr. Defranceschi, Gilly, Majcen, Maselj, Meršol (tudi že za avgust), Perdan, Reisner, dr. Schegula, Skale, Škerlj Ivan, Škerlj Amat, Virbnik (tudi za avgust), dr. Žitek (tudi že za ostale mesce leta). Z julijem so pričeli plačevati gg. Gandini, Krajec, Mičetič. 2.) Podružnični nabiralniki po gostilnah so nabrali v II. četrtletju K 107.59, in sicer: v gostilni Poula (pri Krištofu) K 12.70 in K 30.80, skupaj K 43.50; v gostilni Na Vratih (Rosmann) K 14.77; v gostilni Paylin Al. (Trebne) K 13; v gostilni Jakše K 11.52; v gostilni Štembur v Kandiji K 10.20; v gostilni Šlajpah (Velika Loka) K 8 in v gostilni Tuček K 6.60. Najpristrčnejša zahvala vrlim nabiralcem, zlasti požrtvovalnim nabiralcem pri Krištofu. I. Maselj.

(Vabilo k „Sokolskemu zletu“ v Kostanjevici, ki ga prirede sokolska društva iz Brežic, Krškega in Novega mesta s sodelovanjem Narodne čitalnice v Kostanjevici, dne 19. julija 1908 popoldne. Vspored: 1.) Ob 4. uri popoldne prihod in sprejem društev. — 2.) Ob 6. uri popoldne javna telovadba ženskega oddelka krškega „Sokola“ in članstva vseh treh društev. — 3.) Ljudska veselica. Godba sl. meščanske garde v Novem mestu. Vstopnina — za vstop na telovadni, ob enem veselčni prostor — „Mali trg“ v Kostanjevici — 40 v za osebo. Opomba: Ako bi dne 19. julija 1908 dopoldne kazalo odločno na deževno vreme za celi dan — na hipne nevihte se ni ozirati — se zlet preloži. Novomesto, dne 5. julija 1908. — Odbor „Tel. društva Sokol v Novem mestu.“

(Društvo „Novomeški Sokol“) priredilo je dne 13. t. m. svojemu priljubljenemu starosti g. Vladimiru Vojska, povodom njegovega odhoda in poroke, katera se vrši danes v kapiteljnu, z gospico Angelo Smola, hčerko višjega sodnega svetnika g. Albina Smola in gospe Filipine Smola roj. Hauffen, podoknico in bakljado na trgu pred hišo imenovanega gospoda, odtod pa odkorakalo še pred stanovanje nevestino. Pozneje zbrali so se „Sokoli“ na obojestransko povabilo na vrtu gospe Tuček, kjer je zavladala jako živahna zabava ter trajala do ranega jutra. Novoporočencema prisrčna čestitke!

(Šolsko leto 1907/08) se je končalo na vseh novomeških šolah s slovesno službo božjo v soboto dne 4. julija. Iz posameznih poročil posnamemo: Letno izvestje c. kr. višje gimnazije ima na prvem mestu prof. D. Majcenov spis (govor na slavnostnem večeru Gregorčičevem v Narodnem domu 2. vel. travna l. 1908): Simon Gregorčič — pesnik najplemenitejšega domoljuba. — Ravnateljstvo poročilo nam objavlja to-le o novomeški gimnaziji: Za oblatne predmete je bilo 17 učnih močij, med temi dva suplenta in eden probekandidat. Za neobvezne predmete so bili trije učitelji na zavodu, namreč za petje, lepopisje in telovadbo. Učencev se je vpisalo v začetku šolskega leta 228, ob koncu šolskega leta jih je bilo 214. Izmed teh je dobilo 17 prvi red z odliko, 138 prvi red, 28 jih sme izpit iz jednega predmeta po počitnicah ponavljati, 23 jih je dobilo dvojko in 8 trojko. Po narodnosti je bilo 218 Slovencev, 8 Nemcev in 2 Čeha. Po veri so bili vsi rimsko-katoliškega veroizpovedanja. Po domovini je bilo 211 Kranjcev, 10 Štajercev, eden Nižje-Avstrijec, 3 Primorci in 3 Amerikanci. Šolnino je plačalo v I. polletju 81 in v II. polletju 58 dijakov; oproščenih je bilo v I. polletju 142 in v II. polletju 158 dijakov. Vsota plačane šolnine je znašala v I. polletju 2430 kron, v II. polletju 1740 kron. Stipendistov je bilo 19, izmed katerih je eden tekom šolskega leta umrl. Pod vodstvom gimnazijskega ravnatelja je tudi obrtno-nadaljevalna šola. Šolsko leto tega zavoda se je pričelo 3. oktobra 1907, in končalo 26. aprila 1908. Ta zavod, katerega morajo obiskovati vsi vajenci iz Novega mesta in okolice, obsega pripravljalni razred, potem I. in II. razred in trgovski tečaj, ki je deljen na dva oddelka. V ta zavod je vstopilo 90 učencev in koncem šolskega leta jih je ostalo 78. Poučevalo je šest učiteljev, in sicer 2 gimn. profesorja, eden nadučitelj, eden ljudski učitelj, eden

učitelj kmetijske šole na Grmu in eden davkarski kontrolor, zadnji samo eden mesec. Poučevalo se je risanje, nemški in slovenski jezik, računstvo, knjigovodstvo, obrtno spisje, zemljepisje, avstrijsko domovinoznanstvo in trgovsko obrtno spisje. — Deško ljudsko šolo je pohajalo 249 učencev; iz mestne šolske občine 139, iz Šmihela 56, iz Prečine 11, iz drugih šolskih občin 43; vrlo sposobnih je bilo 55, sposobnih 141, nesposobnih 51, neizprašana 2. — Dekliško ljudsko šolo je obiskovalo 162 učenk; sposobnih je bilo 140 učenk, nesposobnih 22, neizprašana 1, izpustnico pa je prejelo 7 učenk.

(Za vsprejem v I. razred) novomeške gimnazije se je oglasilo 3. julija 45 učencev, od katerih je bilo pri vsprejemnem izpitu 4. julija vsprejetih 43.

(Mesne cene v Novem mestu.) Vsled občne nevolje so po posredovanju mestnega županstva naši mesarji za mesec julij cene mesu vendar za spoznanje znižali in sekajo govedno I. vrste kg po 1 K 20 v, II. vrste po 1 K, — teletino I. vrste po 1 K 40 h, II. vrste po 1 K 20 h, — in svinjino I. vrste po 1 K 40 h in II. vrste po 1 K 20 h. Pri sedanjih izredno nizkih cenah goveje živine in telet je ta mesna cena še vedno previsoka in pozivljamo nujno merodajne kroge, da pripomorejo prebivalstvu do spodobnih in primernih mesnih cen. Čujemo, da se je pričela mej prebivalstvom akcija, po kateri bo prišlo do dobrega in cenejega mesa.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu juniju 1908 je 258 strank vložilo 61.701 K 70 h; 221 strank vzdignilo 72.893 K 20 h; 10 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 11.750 K; 385 menic se je eskomptovalo za 95.057 K. Stanje vlog 3.312.065 K 77 h. Denarni promet 416.089 K 19 h. Vseh strank bilo je 1200.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico,) (reg. zadruga z neomejeno zavezo) imela je v mesecu juniju prometa K 173.962.59. Vložilo je 132 strank K 49.850.22 dvignilo 208 strank K 37.968.30. Posojil je bilo danih 90 strankam K 42.000, a vrnilo je 98 strank K 14.704.15.

(Prvi premog iz Št. Janža) pripeljal je vlak, kojega stroj je bil tem povodom okrašen, dne 30. junija v Trebnje.

(Sejm sv. Ane) za živino in kramarski v Leskovcu pri Krškem bo v soboto pred sv. Ano, to je 25. julija t. l.

(Vojaštvo) I. divizije poljskega topničarskega polka št. 8. prenočuje, na potu k strelnim vajam pri Krškem, dne 14. t. m. v Vel. Lašičah in ima 15. t. m. tu odmor, 16. v Žuzemberku, 17. v Novem mestu in ima 18. tu odmor, 19. v Kostanjevici in 20. v Rajhenburgu pri Krškem.

(Cesarski jubilej in provincija reda usmiljenih bratov v Gradcu.) Povodom šestdesetletnice vladarskega jubileja Njegovega Veličanstva Franc Jožefa I. je izdal graški redovni provincialat Usmiljenih bratov bogato ilustrirano delo z naslovom: „Zgodovina samostana in bolnice br. br. Usmiljenih bratov v Gradcu in notranje avstrijske provincije presv. Jezusovega Srca.“ Sestavil Vincenc Prangner, Gradec 1908. V samozaložbi reda Usmiljenih bratov. Iz dela posnamemo: Najstarejša bolnica je Graška bolnica na Anini cesti, ustanovljena leta 1615. Leta 1864. je bila ustanovljena hiša za rekonvalescente v Algersdorfu poleg Gradca; nadaljnje ustanove so: Kraljevič-Rudolfova bolnica v Št. Vidu ob Glini na Koroškem iz leta 1877; hiša za neozdravljive bolnike v Kainbachu iz leta 1878.; bolnica v Nazaretu v Palestini iz leta 1893; Cesar Franc Jožefova bolnica v Kandiji poleg Novega mesta iz leta 1894. oziroma 1898.; v Tantarju pri Jeruzalemu, kjer je hiša sicer last suverena malteškega reda, pa je pod vodstvom Usmiljenih bratov od leta 1893. Nas posebno zanima zgodovina Cesar Franc Jožefove bolnice v Kandiji poleg Novega mesta. Tudi ta del je bogato ilustriran; iz hvalečnosti so vanj postavljeni dobro zadeti portreti onih mož, ki so si stekli velikih zaslug za ustanovitev in razvoj tega zavoda. To so gg.: prezidenta Kranjske hranilnice Jožef Luckmann in Otmar Bamberg; uradna ravnatelj tega zavoda: dr. Jožef Suppan in vitez dr. Schöppl pl. Sonnwalden; dalje prošt dr. Elbert in neutrudno delavni primarij dr. Defranceschi. Točasni general usmiljenih bratov je preč. g. P. Kasian Gasser, provincialal graške provincije pa že 25. leto P. Emanuel Leitner. Prvi je duhovnik, drugi sloveč zdravnik; oba sta Tirolca in odlikovana od Njegovega Veličanstva z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda; to odlikovanje je dobil pred kratkim tudi naš rojak dr. univ. med. P. Ansgar Hönigmann, prijor v Tantarju, rojen v Srednji vasi pri Kočevju. Lepo delo ima 502 strani in podaja obilo historičnega in statističnega materiala.

(Velikega izleta na Gorjance) udeležilo se je nad 100 oseb iz Novega mesta in Kandije, kmetskega ljudstva pa

iz Podstrnica pri Dolu. Ko je isti izpregal vola, sunil ga je ta z rogom pod trebuh, zadal mu veliko rano, katero so takoj drugi dan zašili v bolnici usmiljenih bratov. Deček je posestnika sin, oče ga boče gotovo težko pogrešal doma, ker ga je skoro pri vsakem delu lahko porabil. — Ko je šel v soboto 11. t. m. 10 letni deček Janez Može, kočarja sin iz Dol. Kamence, v Prečno v šolo, vstavil se je v Potočarski vasi na železniški progi, počakati je hotel vlaka, kateri odhaja ob polu 12. uri iz Rudolfovega — tačas pa se je sprehajal po železniškem tiru — naenkrat pa prisopiha vlak, sune dečka v čelo tako močno, da mu je črepijno vdrl v možgane — k sreči ga je lokomotiva porinila v stran — sicer bi ga na mestu razmesarila. — Težko ranjenega je pripeljala mati v bolnico v Kandijo, kjer je sedaj še malo upanja, da okreva. — Dne 11. t. m. je peljal hlapec Pečjak Ign. voz desk iz Žužemberka na Stražo — pri „Grmadarju“ pa se pot močno nagne navzdol — hlapec je hotel zavariti — a v tem hipu je pričel voz teči — zadela je deska fanta v hrbet, ga porinila na tla — pri padcu pa je prišla roka pod kolo, katero mu je odtrgalo palec ter več prstov pomečkalo. Ponesrečenec je prišel v bolnico v Kandiji. — Ko se je vračal v noči 11. t. m. mizar Ivanetič Jožef s košnje iz Bele Krajine — spodrsnilo se mu je na kamnu, padel je z glavo na koso, katero je imel v roki, ter zadobil veliko rano nad sencem — ponesrečenec je izgubil veliko krvi — sedaj išče zdravja in moči v bolnici v Kandiji.

Gospodarske stvari.

— (Zasilno klanje govedi.) V Dalmaciji, na Goriškem in v Istriji je tako pomanjkanje krme, da morajo živino za vsako ceno razprodajati. Zato so prosili vlado, da bi jim dovolila zasilno klanje, t. j. da bi smeli gospodarji doma klati in sami meso prodajati. Na ta način upajo saj nekaj več izkupati za svojo živino. Tudi po nekaterih naših krajih se govori o zasilnem klanju goveje živine, ako ne bo boljše kupčije. Seveda si morajo iti gospodarji pri takem klanju na roko, da se meso razproda.

— (Letošnja deteljišča) so vsled suše močno trpela in so po mnogih legah silno slaba. Marsikatero deteljišče kaže zaraditega preorati in obsejati s kako strniščno rastlino, da se bo saj na ta način kaj več dobilo z njive. Priporočamo, da se taka deteljišča obrnejo za setev zelene turšice ali kake druge krmske rastline. Koder se ni sponesla letošnja deteljna setev, tam je seveda tudi drugo leto ne bo in tako bomo imeli prihodnje leto zopet manj krme.

— (Prodaja živine zaradi pomanjkanja krme.) Vsak živinorejec se boji letošnje zime, zato je živine čim dalje več po naših sejmovih. Vse skuša prodajati. Naravno je, da je vsled tega cena živini močno padla in da tudi pri tej nizki ceni ni kupcev. Po velikih mestih je še zmiraj drago meso, po deželi nima cene! Vse to kaže, kako nujno potrebno bi bilo, da bi bila živinska kupčija bolje urejena in da bi se šlo v takih slučajih kmetu malo bolj na roko. Kaj bi se ne dalo v tej stroki, ko se mora živina za nizko ceno ponujati, skrbeti za to, da bi se znižala vožnja po železnici, tako da bi lahko prihajali kupci iz drugih dežel k nam, posebno iz severnih krajev kakor n. pr. iz Češkega? Kakor je treba, da se v takih slučajih zniža voznina za krmo, ravno tako bi bilo treba, da se zniža voznina tudi za živino, ker je le v tem slučaju pričakovati boljše kupčije.

— (Poraba slame za krmo.) Letos bo treba vs slamo porabiti za krmo, da se bo lažje izhajalo čez zimo. Seveda bo treba poleg slame dajati tudi tečnejše krme. Prav posebno se priporoča, da skrbimo pravočasno za nakup močnih krmil kakor oljnih tropin in otrobov, s katerimi je mogoče zboljšati tečnost slame.

— (Jesensko gnojenje deteljišč in travnikov z umetnimi gnojili.) Kdor je jeseni gnojil travnike, se je letos lahko prepričal, da je jesensko gnojenje veliko več zaleglo kakor spomladno gnojenje. Zato naj se pa jesenski čas porabi za gnojenje ne pa spomladni. Prav posebno bo kazalo letos gnojiti deteljišča, da se popravijo.

— (Nemška detelja in suša.) Letos se je znova pokazalo, kako izvrstno prenaša lucerna dolgotrajno sušo, ako je zemlja dosti močna in globoka. S svojimi globokimi koreninami se je najbolj upirala nenavadni suši, dasi se tudi pri njej pozna, da jo stiska suša. Vsekako pa zasluži ta detelja, da se spričo svoje trdnosti še bolj seje po naših krajih.

— (Korenstvo in gomolje) se je začelo po zadnjem dežju nekoliko popravljati. To velja za krompir in peso. Želeti

je, da bi strniščna repa dobro obrodila, da bo kaj več krme za prašiče. Repi treba dobro gnojiti, da bo več pridelka.

— (Sadna razstava v Novem mestu.) Odbor kmetijske podružnice v Novem mestu je sklenil, da se priredi letošnja jesen sadna in grozdna razstava v Novem mestu, na kar oporajamo že danes naše sadjerejce in vinogradnike. Več o tej prireditvi prihodnjič.

Razne stvari.

* (Pozor izseljenci!) Državni delavski urad argentinski je izdal spis o zaslužkih v Buenos Ayres in ostalih delih argentinske republike. Zaslužki v posameznih obrtih so zelo različni; srednji dnevni zaslužek znaša na dan: za delovodje od 10 K 50 h do 12 K 60 h; za rokodelce 6 K 30 h do 8 K 40 h in za dniarje 4 K 20 h do 7 K. Iz tega izkaza je naseljevanje v Argentini priporočljivo pač za obrtnike, nikakor pa ne za navadne delavce, ki ne morejo niti toliko zaslužiti, da bi se pri veliki draginji mogli preživljati. Prihraniti si težak zamore kaj le v poletnih mesih (od novembra do aprila) ako se udeležuje žetve. Takrat se plačuje 10 do 12 K na dan. Kadar so žetve končane, zaslužijo poljedelski delavci le dnino od 3 do 5 kron.

* (Dolenjske železnice) so imele leta 1907 transportnih dohodkov 1,547.831 K 55 v, za 33.356 K 54 v več nego leta 1906. Celotni dohodek je bil 1,554.212 K 65 v. Izdatki so bili 983.151 K 34 v. Dobička je bilo torej 571.061 K 31 h. Ker zahteva obrestovanje in izplačilo prioritetnih obveznic 510.899 K 31 v, znašal je čisti preostanek 60.162 K. Od prej je znašal preostanek 107.450 K 26 v. Izplačala se je dividenda 4 K na delnico.

* (Nesreča na državni železnici.) Na štaciji Volčjadraga trčila sta v noči med soboto in nedeljo — 12. t. m., dva tovarna vlaka s toliko silo, da je pet vozov skočilo iz tira; jeden je pa zgorel. Ranjene so štiri osebe.

* (Gibanje za ustavo v Turčiji.) Vsak dan prihajajo brzojavke o zaroti turških častnikov. Zarota je razširjena po celi državi. Gibanje se vrši na korist uvedbe ustave v Turčiji. Zarotniki so ubili poveljnika divizije v Jedrenu, poveljnika divizije v Skadru, poveljnika čet v Šticu, na smrt so pa obsodili poveljnika v Velesu, v Skoplju in kosovskega valija. V Skoplje je prišla vojna komisija, ki je zaslila osumljene častnike. Turški general, predsednik komisije, je pri zaslišanju udaril nekoga častnika radi predrznega odgovora. Takoj so častniki pozvali na pomoč vojake, ki so komisijo nabili. Komisija je to brzojavila v Carigrad in odhitela v Solun. Zarotniki so izdali že več oklicev, med njimi oklic, na katerem je podpis: „Turški odbor za svobodo in napredek“ in ki govori o sultanu Abdul Hamidu z velikim spoštovanjem. — Pri atentatu proti Šemzi paši, katerega so usmrtili trije častniki, so bili ranjeni tudi ravnatelj vladnih šol in ravnatelj poštnega urada. Del vojakov, ki je bil poslan proti Resni, je prešel k upornikom in odrekel pokorščino. V prebivalstvu. V Monastiru so zaprte vse prodajalnice in bazari. Mladi Turki žele dogovora s Hilimi pašo.

* (Prepovedane cigarete.) Vse županije na Ogrskem onstran Donave so strogo prepovedale otrokom pod 15 leti pušiti cigarete ali tobak. Tudi so zapovedale trafikantom, da ne smejo otrokom pod 15 leti nobenega tobaka prodajati. Ta prepoved bi bila tudi pri nas na mestu. Izostal bi marsikak požar.

* (Raznotero.) V Trstu bilo je izdanih več ponarejenih bankovcev po 100 kron. Treba je torej velike pozornosti, ker so isti jako dobro ponarejeni in se težko ločijo od pravih. — Škodo, ki jo je povzročil požar na Bledu, cenijo nad 500.000 K. Nad 80 zgradb hiš, hlevov itd. je uničil ogenj. — V Kolinu se je podrl južni most preko Rene. Več oseb je poškodovanih, 14 pa jih je utonilo. — V Tokatu je velikanska povodenj uničila 300 in poškodovala več sto hiš. Pokopali so do 30. m. m. vže 400 žrtev. — Cena sladkorju se je zopet zvišala. — Neznanci ukradli so ruskemu velikemu knezu mnogo dragocenosti, orodja in antikvitet neprecenljive vrednosti. — Rimski mestni svet je sklenil v ljudskih šolah odpraviti verouk. — V Borislavu v Galiciji se je vžgal petrolej in se požar tako razširja, da boče najbrže trajal še celi mesec. — V Trst je prišlo na petih oklopnih 3896 angleških mornarjev. — Naša mornarica vjela je v bližini Zadra dve italijanski torpedovki, ki sta tam krožili, ter ju odpejla v Pulj. — V New-Yorku imajo grozno vročino, v dveh dneh umrlo je na solnčarici 24 oseb. — Iz Lipoglave je 4. t. m. pobegnil kaznjene Miko Šajnović Bajs iz Pregrade, ki je imel prestati petletno ječo. —

Smešnice.

(Mogoče zastopi.) Bračko: „Ste že slišali, da je nekdo znašel srajce brez gumbov.“ — Štrukler (ko po strani pogleda svojo ženo): „O, prijatelj, take vže dolgo nosim!“

(Po lovu.) Soproga (z lova vrnivšemu soprogu): „No, kako je bilo danes na lovu, si kaj zadel?“ — Soprog (potrto): „Da.“ — Soproga: „Gotovo si vže v kuhinji pustil?“ — Soprog: „Ne! . . . ampak v bolnišnici.“

(Neprijetno.) Stražmojster: „Mlinar, vi ste pač najneumnejši v celi stotniji. Imate brate in sestre?“ — „Da, brata, gospod stražmojster.“ — Stražmojster: „Je pa isti tudi tako zabit kakor vi?“ — Mlinar: „Da, še veliko bolj kakor jaz, gospod stražmojster.“ — Stražmojster: „Tako, kaj pa je vendar ta vaš brat?“ — Mlinar: „Isti je stražmojster, gospod stražmojster!“

(Edini čas.) Žena: „Mož, ti imaš to grdo navado, da v spanju vedno govoriš!“ — Mož: „Pač je to res, a pomisliti moraš, da je to edini čas, ko pridem jaz na vrsto.“

(V šoli.) Katehet: „Kdor je priden in dobro dela, oni pride v nebesa. No Gustelj, povej nam ti, kaj se zgodi z istim, ki slabo dela?“ — Gustelj (advokatov sin): „Istega zagovarja moj oče!“

(Zakaj.) Stražmojster: „Zakaj ne sme vojak v vojski nikoli glave zgubiti?“ — Novinc: „Ker potem nima svoje kape kam dejati!“

(Malo časa.) Gostilničar (došlemu tujcu): „Koliko časa ostanete pri nas?“ — Tujec: „Koliko stane pri vas soba na dan?“ — Gostilničar: „Osem kron.“ — Tujec: „Tako, potem ostanem pet minut pri vas.“

(Vežba.) Sodnik: „Tatvino smo vam toraj dokazali, to pa vendar ne zapopadem, da imate sploh pogum, iz stanovanja, v kojega lahko vsak trenutek gospodar vstopi, uro odnesti?“ — Tat: „Jaz sem izvežban, poskusite vi par let in videli boste, da gre.“

(Skrajna skopost.) Skopuh: „Toraj moram res umreti, gospod zdravnik?“ — Zdravnik: „Ker vže odločno zahtevate, moram žalibog to potrditi.“ — Skopuh: „Potem vas pa prosim, da ugasnete svečo, ker tudi v temi lahko umrem.“

(To nič ne de.) Gost: „Natakar, v juhi plavati dve muhi.“ — Natakar: „Te vam ne storé nič, ker so že mrtve.“

Rešitev uganjke iz števil. 13.:

Srečnejši je tisti, ki ima sedem hčerá, ker jih ima dovolj in jih gotovo ne želi več, mej tem, ko si oni, ki ima 100.000 kron, želi še vedno več kronc.

Prav so jo rešili: Ivana Kramarič, Ivan Cesar, Ivan Hrovat in Elza Kastelic, vsi iz Novega mesta. — Tudi lepo je uganjko rešil g. Plevnik iz Virovitice, češ, da je srečnejši tisti, ki ima sedem hčerá, ker se mu ni treba bati, da mu jih kdo — ukrade. — Po žrebanju pripade knjiga „Žalost in veselje“ Ivanu Cesarju iz Novega mesta.

Loterijske številke.

TRST,	4. julija	31	48	56	64	63
GRADEC,	11. julija	60	70	39	36	27

Izjava.

(147)

Prekličem vse, kar sem dne 23. junija t. l. o Ani Žagar, posestnici na Brodu števil. 35, žaljivega govorila kot neresnično in obžalujem, da sem jo brez vsakega povoda javno sramotila.

Reza Zajc, posestnica na Brodu.

Izjava.

(143)

Podpisani Franc Matek iz Ždinje vasi obžalujem, kar sem govoril zoper gospoda Franceta Možina, trgovca z vinom v Novem mestu glede njegovega vina ter izjavljam, da so bile moje obdolžitve popolnoma neosnovane. Zavezujem se tudi, plačati vse stroške kazenskega postopanja proti meni.

NOVOMESTO, dne 4. julija 1908.

Franc Matek.

Pozor slavno občinstvo!

(149-0-1)

Vinska trgovina

Franjo Možina — Novo mesto

ima v zalogi dobra in jamčeno pristna vina, kakor: dolenska, bizeljska, istrska in dalmatinska od 30 vin. liter naprej.

Dražbeni oklic.

E 212/8

7

Po zahtevanju Franca Murna iz Kandiye in Josipa Žiberta iz Žabje vasi, zastopanih po dr. Šlancu, bo dne

28. julija 1908 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 6 dražba zemlj. vl. št. 456 k. o. Smolinjvas, obstoječega iz gozdne parcele št. 2013, ležeče ob državni cesti na Zagreb proti Gaberju v velikosti 2 ha 11 a 78 m²

Nepremičnini, ki je prodati na dražbi, je določena vrednost na 1100 K. Najmanjši ponudek znaša tretjino cenilne vrednosti, t. j. 733 K 34 h; pod tem zneskom se ne prodaje.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, c-nitveae zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 5 med opravnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena ali jih zažobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišju spodaj oznamenjene sodnje niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

C. kr. okrajno sodišče Rudolfovo, oddelek II.,

dne 13. junija 1908.

(145)

Hiša s prodajalno

na najlepšem prostoru z vrtom, je naprodaj ali pa se da tudi v najem. — Kje, pove uredništvo „Dol. Novic“. (142-6-1)

Pekovskega učenca

(146-2-1)

lepega vedenja ter poštenega, sprejme takoj F. Lojk, pekovski mojster v Idriji, katerega skrb bo, da se učenec dobro izučí.

Odda se v najem

(148-0-1)

nova hiša

s tremi sobami, kuhinjo, shrambo in perilno kuhinjo s 1. novembrom t. l. — Več se izve št. 60 za šolami v Novem mestu.

POSESTVO

na lepi priliki, pol ure od Novega mesta, z dobro obiskano gostilno in zemljiščem, na kojem se lahko redi deset glav goveje živine, se iz proste roke prodá.

Več pove upravništvo Dol. Novic.

(150-3-1)

V najem oddajata v Rudolfovem na glavnem trgu lepo, veliko špecerijsko in železninsko že nad 50 let staro

dobro upeljano trgovino

prejšnjega posestnika A. Guština z dvema velikima portaloma, zraven več prostornih magacinov in obokanih kleti in električno razsvetljava z vso opravo. Eventuelno se tudi celo posestvo po ugodnih pogojih prodá ali pa z lepim posestvom na deželi zamenj; hiša je na najlepšem prostoru, z dvema velikima stanovanjema z vso pripravo.

Natančnejša pojasnila pri lastnikih

(101-0-4)

Kopač-Paučić v Rudolfovem.

Priporočam svojo veliko zalogo čez 4000 hl kupljenega

vina

samo lastni pridelek vinogradniške društvene kleti Buje-Istra. Vino je belo, beli meškatelec, rdeče (ala cviček) in črno. Vse garantirano pristno po jako ugodnih cenah, tako da je izključena vsaka konkurenca.

(30-6-6)

Jos. Jakaz — Rudolfovo.

Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico

reg. zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge od vsacega, če je njen ud ali ne ter obrestuje po (135-5-2)

4 1/2 %

Obresti se pripisujejo k glavnici koncem leta brez posebnega naročila.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega, ne da bi istega vlagateljem odtegovala.

Hiša št. 16 v Dolgi ulici :: : v Rudolfovem

z malim vrtom in brajdo ter kletjo pod hišo se takoj iz proste roke proda. — Več pove lastnica Marija Platnar ravnotam. (133-3-2)

Proda se (126-3-3)

● tabernakelj ●

: : v renesančnem slogu, delo mojstra Vurnika. : :

Župni urad v Stopičah.

Lepa, močna konja

za vsako vporabo sta takoj na prodaj. Odda se tudi vsa oprava in voz. — Natančneje pri

Jan. Blatniku na Dol. Težki vodi pri Novem mestu.

Prav dobro

vino

domačega pridelka je na prodaj v Bajnofu pri Rudolfovem. (138-3-2)

Razumen deček

od 14 let naprej se sprejme v učenje mizarske obrti s stroji pri Maloviču v Novem mestu. (130-3-2)

Iz proste roke je naprodaj na Brodu št. 2 pri Novem mestu

zidana hiša

z dvema sobama, kuhinjo in vežo, vse v dobrem stanju, dalje klet in 3 svinjaki, lep sadni vrt in vrt za domačo zelenjavo. — Hiša je pripravna za obrtnika ali penzionista. — Natančneje pojasnila pri lastniku Franc Lapuh Brod pri Rudolfovem. (136-0-1)

Učenca, Ljudevit Ferlič,

mesar in gostilničar v Novem mestu. (144-2-1)

Vabilo za nakup istr. vina.

Fino pristno garantirano vino, več tisoč hektolitrov, belo, rudeče, in črno od 36 v naprej postavljeno pa tukajšnji drž. kolodvor proti gotovemu plačilu, je za prodati in se ekspedira iz vzorne kleti kršč. vinarске zadruga v Vodnjaju. Cene za vagone po dogovoru. Tropinovec in droženka (istr. konjak) I^a od 70 do 80 novč. liter.

Za kršč. vinar. zadrugo: (131-13-3)

Ivan Pujman, poslovodja, Dignano, Istra.

Učenca takoj sprejme JOS. VOVK,

(121-3-3)

pek v Kandiji pri Rudolfovem.

v Ženske lase

zmešane in rezane kupujem po najvišji ceni.

Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila, prave francoske parfume itd. BAYRUM t-kočina proti izpa-

danju las in prhut, odlikovana z 10 zlatimi kolajnam, HAARPETROL za rast pomladka, NUSIOL iz orehovega izvlečka za lase in brade čudovit uspeh, prekaša vsa dosedanja barvila. Poleg tega priporočam moj znani BRIVSKI SALON na novo urejen z najnovjšimi higijeničnimi komforti, s hitro, čisto in dobro postrežbo, želeč mnogobrojnega obiska.

Spoštovanjem se priporočam Ivan Svetec, (5-24-17) brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

MALINOVEC

iz hribskih malin, jako okusen, ima v veliki množini (89-0-6)

lekarna J. Bergmann — Rudolfovo.

Najprimernejša darila za sv. birmo so gotovo
lepi molitveniki
katerih imata v največji izbêri in po nizki ceni
knjigarni J. Krajec nasl. in U. Horvat v Rudolfovem.

Singerjevi šivalni stroji

ne samo za vse mogoče industrijske potrebe, ampak tudi za vsa domača dela te vrste dobijo se samo pri nas

Pazi naj se, da se kupuje stroje v naših prodajalnah, katere se vse lahko spozna po zraven stoječem znaku.

Singer Ko. akcijsko društvo za šivalne stroje v Rudolfovem, Glavni trg.

Podružnice v vseh večjih mestih.

Vsi šivalni stroji, ki jih ponujajo pod imenom „Singer“, so ponarejeni po našem starejšem sistemu, ki ga sedanji novejši sistemi rodbinskih strojev daleč presegajo po konstrukciji, delazmožnosti in trpežnosti.